

THE PRINCIPAL, A. A. BARKER, PUBLISHER GENERAL.

Krikščionys darbininkai vienykė! Spieskitės į vieną! Darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvos Darbininkų Sąjungą!

Darbininkų

"DARBININKAS"

UTARNINKAIS KETVERIAS IR SUBATOMIS.
Užrašyti metai \$5.00
Užrašyti ir apytiksliai metai \$5.00
Metai \$4.00

"Darbininkas"

305 W. Broadway, Boston 27, Mass.

Tel. So. Boston 620.

Kaina 4 centai

VOL. VI, No. 32 (612).

KETVERIAS KOVO 17 D., 1921.

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETAS SUTIKO VESTI DERYBAS BRUKSELY.

Kovo 12 dieną gautas yra toksai "Elton" kablegramas, pasiūstas Kovo 11 dieną:

"Kovo 9 Ministerių Kabinetas, nutarė priimti propoziciją tiesioginių derybų Brusele (Bruselyje) ir dėl laikinosios padėties, sudaromos, laukiant Brusele derybų rezultatų. Vyriausybės padarys savo pastebėjimus. Klaidos krašto nepriklausomybės konferencija nusprendė kad Aukščiausioji Taryba greičiau išspresytų Klaidos likimą, priskiriant Lietuvai Elton."

Iš prieštasties šių derybų kai kurie Amerikos laikraščiai jau yra padarę griežtas savo išvadas. Tačiau visas klausimas yra gana painus ir daryti kokias nors skubotas išvadas būtų rizikinga.

Prieš šios progos galima priminti naują politikos įvykį, tui padarytą Kovo 9 dieną pasiskelbtą Baltųjų, kaip nepriklausomos respublikos su savo sostine

Vitebske arba Minske. Mėnesinis žurnalas "Current History" paduoda žinių, jog Lietuvos Valdžia dar prieš kelius mėnesius būk buvusi su Baltųjų derybomis susitarusi toje prasme, jog baltūnai pripažįsta Lietuvos ribas, kurie buvo su Rusija nustatyti, ir būk yra priėmę patarti Vilniaus apskrityje žmonėms balsuoti už Lietuvą, jei būtų daromas plebiscitas.

Būk delei tos prieštasties lenkams nebuvo kitos išeities, kaip nuo plebiscito atsisakyti. Visas lenkų aptaktas koridoras tarp Lietuvos ir Rusijos yra juk grynai baltųjų kraštas ir todėl lenkams reikėtų iš to koridoro kraustytis. Nežinia, ant kiek stipri bus pati Baltųjų deryba, bet atsiradimas ant kietos šios naujos respublikos sudaro visai naują padėtį, kuri gali pakeisti ir visus dedamus planus ant tiesioginių derybų Lietuvos ir Lenkų, kurios dar už neginėsi žadama daryti Belgijos sostinėje Bruselyje.

Liet. Inf. Būras.

12 Kovo, 1921.

DARBININKŲ REIKALAI.

DARBININKAI TURĖS ATSTOVUS.

Chicago, Ill. — Armour & Co. paskelbė, kad jų darbininkai turės teisę rinkti sau atstovus, kurie su kompanijos atstovais lygiomis teisėmis nustatys algas, valandas ir kitokius darbininkų interesus klausimus. Jei tasai bendras komitetas dėl kokių nors klausimų nesutartų, tai tas klausimas bus pavestas trečiųjų teisėms.

APLANKYS

AMERIKA.

Atėnai. — Rumūnijos karalienė Marija netrukus ketina atvykti Amerikon. Gal vyks su ja ir karalius, bet jis greit grįš atgal palikęs Ameriką pačią. Karalienė mano nuodugniai susipažinti su Amerikos surengimu, pramonės ir bizninis.

VOKIETIJOS EX-KAIZERIS STOVEJO UZ TAIKĄ.

EX-KAIZERIS

ISLEIDO KNYGĄ.

Haga. — Vokietijos ex-kaizeris išleido savo ilgo viešpatavimo istoriją ir aprašė prieštasties didžiojo karo. Tos knygos atspaudino tik apie 60 ekz. ir išdalino privatiems savo prie-

NEPRITARIA.

Washington. — S. Gompers, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas sakė, kad Armour & Co. plėnas įsteigti pramoninę demokratiją sudarant komitetą iš darbininkų ir kompanijų atstovų, nieko gero, nelemia. Sako, kad pagal tą planą darbininkai dirbtų tiek tiesių ingys, kiek arys ar galvijai sugrįžti į pakaušius.

DUOS PRIRODYMUS.

Berlin. — Vokietijos valdžia padarė šiemet didžiulį pastangas prirodyti, kad ne ji sukėlė karą. Valdžia paskelbė, jog šiemet paskelbė 15 tomy, kur rasie viš 1.000 diplomatinį slaptybių nuo 1871 iki 1914 m. "su tikslu išaiškinti, kas yra kaltininkas."

ANGLIJA IR RUSIJA PABAIGĖ DERYBAS.

NESIKIS NEI VIENA.

London. — Kovo 16 d. būsianti pasirašyta prekybos sutartis tarp Anglijos ir Rusijos. Rusija pasižadėjo nevesti propagandos už savo žemės ribų, o Anglija pasižadėjo hesikšti i Rusijos vidurinius reikalus.

VILJOJA AMERIKA.

Washington. — Francija ir Anglija erzina Ameriką savo užsivairinėjimais, kad Amerika stotų Tautų Lygion. Nors prez. Harding aiškiai pareiškė, kad nepainios jokiomis lygomis, bet alijantai vis tikisi priviloti Ameriką.

Nėtrukus i Amerika atvyks buvusis Francijos premieras Rene Viviani. Jei jam siek tiek seksis, tai atvyks Anglijos veikėjas Balfour.

Alijantai pagatavi visokių Lygos konstitucijoj permainas daryti, bi tik Amerika i ja įstotų.

Hardingo administracija tiki, kad Amerike kaikuriuos didžios biznio įstaigos, kuri stovi už Lygą, veda čia propagandą už Lygą.

VOS NEISTIKO POGROMAS.

Vienna. — Čia buvo antisemitiskas kongresas. Dalyvavo atstovai ir iš Vokietijos. Minios jau buvo besujundancios prieš žydus ir pogromas buvo besurengiamas, bet policija laiku pastojė kelia. Kelėtos žydai, krantuviai laipai išdaužė.

ZMOGŽUDYSTĖ.

Perth (Anglija). — J. M. Edith M. Wilson, vargonininko žmona, tapo nužudyta. Vienas įtartas žmogus suareštuotas.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Chicago. — Ant Chicago & Northwestern geležinkelio traukinis nušoko nuo bėgių. Du žmonės sužeisti.

PRISIPAŽINO.

London. — Anarchistas, kas Madride buvo pagautas ir intartas užmušime premjero Dato, prisipažino prie kaltes.

New York.

Michael Brennan 15 sykių buvo uždarytas kalėjiman už girtybę. Jis buvo identifikuojamas piršto antspauda. Pasakui jis nusikirto pirštą, kad suklaidinti policiją. Bet būvė vėl pagautas ir sušuktas, kad tas pat žmogus. Uždarytas 16-tą kartą kalėjiman ir prisipažino nusikirtęs pirštą tyčia.

CENTRALINĖJ EUROPOJ BAIŠUS VARGAS.

TURLAPSEITI BE DRABUŽIŲ.

Philadelphia, Pa. — American Friends Service komitetas, kurs rūpinasi šelpimu centralinės Europos gyven-tojų gavo pranešimų apie tai, kaip tikstančiai žmonių — vyrų, moterų ir vaikų turi apseiti be drabužių ir avalynės. Pereita žemai žmonės datrė del drabužių stokos bėsių, kančių Lenkijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir Rusijoje. Daugybės tu kraštu vyrų, moterų ir vaikų nevilkejo naujų drabužių nuo pat karų pradžios 1914 metų.

Centralinėj Europoj paprastu daiktų yra rasti seimynas, kur vienas andarykas tėra dykiai, trims ir net daugiau moterų. Viena pora šiurį naudoja visi šeimynai. Tiekstanti varguolių negali nei gatvėse pasirodyti del drabužių ir avalynės neturėjimo.

Minėto komiteto darbuotojai. Berline rado motiną, kuri besanti pardavus paskutinį andaroką, kad galėtų maisto papirkti vaikams. Namie ji trūksė, pasijuo-susi sena apdriskusia šalka. Tai buvo visas jos drabužis. Vokietijoje drabužių trūksta ne vien darbininkams, bet ir smulkiajai buržuazijai. Drabužių suėdė ir ta aplinkybė, kad per karą stokavo muilo ir plaujant drabužius vartoti visokie nuodingi miteliai, kurie čia drabužius.

Didžiausia drabužių stoka yra žinoma šeimynose su daug vaikų. Glazgo mieste, kur mokyklas laukė 1842 vaikų, stovėta, kad 446 vaikai turėtų tik vienus marškinus ir 129 vaikai neturėjo jokių marškinų. 297 vaikai neturėjo panėkų ir 21 neturėjo nei šliurį, nei panėkų.

Sommebergo mieste 40 mūš, vaikų neturi veik jokių drabužių. Passau mieste 359 vaikai negalėjo eiti i mokyklą del drabužių neturėjimo. Mokyklose vaikai, pasidaktarus, praiečiai drovisi nusirengti del neturėjimo apatinių drabužių. Tiekstanti šeimynų neturi nei šliurį, nei lopti sulopyti prakurusius drabužius. Ligoniai iš bėdų šeimynų i hospitalius atgabenami visai nuogi. Vystykiai teigiamai popieriniai.

Elberfelde mieste senelių prieglauda turėjo užsidaryti vien del stokos paprastųjų sių reikinių. Berline džiovos ligoninė turėjo užsidaryti del to, pat prieštasties.

LENKĖ KIRVIU SUKAPOJO SAVO DU VAIKU.

MOTINA SUKAPOJO VAIKUS.

Chicago, Mass. — Berta Werrorska, lenkė, 26 metų amžiaus papildė nesvietišką žmogžudystę. Policija sakė, kad ji užmigdė savo du vaikus ir paskui pašmus kirvi emė skaldyti kūdikiams galvutes. Trijų metų Kazimierz dar gyvas buvo nugabintas i ligoninę, bet tuoj mirė. Franciszek jaunesnysis vaikas ir-gi laukia mirties.

Papildžius pragarišką darbą, lenkė norėjo pati mšizdyti ir emė daužyti galvą i geležinę lovą. Bet kaimynai pastebėjo atsivėrusi pragarišką palakus pašaukė policiją. Nusikamavusi lenkė pasidavė policijai, nugalbenta lapo i ligoninę ir ten policistų suguojama. Kuomet papildyta buvo baidi žmogžudystė, tai vyras Jan, tėvas vaikelių, buvo sustinkimo. Sugrįžęs vyras apalpo.

NUŽUDE IR NUSIZUDE.

Bydgetown, Barbados. — Louis Campagna, pasaziras laivo Vasari, kūrė plaukė iš Buenos Aires i New Yorka, nužudė savo pačią ir paskui pats nusižudė.

PLAUCIŲ DŽIOVA AUSTRIJOJE.

Šiandien Viennoje, 115.000 vaikų serga plaučių džiova su ligi Amerikos Raudonojo Kryžiaus raportu. Iš to 115.000 užkėstų vaikelių 10.000 atkalbėja greito chirurgiko prižiūvėjimo. Iš 54.000 vaikų valstijos kliniko apžiūrėtų vienas iš kas dvylikos sveikas.

Dr. Josef Poener, Austrijos garsus gydytojas, sakė, jog 70 mūš miesto vaikų, daugiausia mergaitių, dar neturint šėsių metų nenormališkai.

Šešiasdešimt aštuonios gerovės stotys, kur motinos atneša vaikus del peržiūrėjimo, turi rekordus parodant, jog vaikai nuo dviejų iki penkiolikos metų per kūdi, 90 mūš mokinių serga kanli suminkštėjimu (rickets). Iš viso vyriausybės žinioje i šio išsiplatinus tarp 30.000 vaikų.

Šiandien pragyvenimas Viennoje 155 syk brangesnis negu 1914 metais. Algos padidintos tik 40 mūš.

Su padidintais pragyvenimo iškašais krona vertė padidėtu dvidešimtis centų iki šešiasdešies centų. Šisus skurdas išaiškino 420.000 gyventojų.

Del vadų stokos Rusijos sukilimas griuva.

TURBŪT GREIT SUSMUKS.

London. — Dabartinis sukilimas Rusijoje greit baigsis nepasisekimu. Bet prieštastys, del kurių maistas kila ir didesnis sukilimas vėliau neišvengimas. Sita-sai sukilimas turi baigtis nepasisekimu delto, kad nėra vado, nėra pleno ir nėra sutarimo tarp įvairiose vietose sukilėlių.

ATSISAUKIA I DARBININKUS.

London. — 10-tasis visuotinas Rusijos sovietų suvažiavimas Maskvoj atsisaukė i Petrogrado darbininkus "tvirtai stovėti už tikslą, kurs buvo atsieltas prieš keturis metus." Toliau sakoma, kad Kronštado sukilėlių vadas esąs Turkin, buvusiis caro slapto policistas.

SAUDO BE PASIGAILEJIMO.

London. — Is. Helsingforso pranešama, kad Maskvos gatvėse sumišimų esą kas valanda. Sovietų valdžia gauda intartus pritarėjus revoliucijai ir šimtais jų sušaudinėja.

PAMINKLAS WILSONUI.

New York. — Susirinkime, kur buvo apie 500 žmonių sudaryta komitetas įsteigti komitetą paminklui pastatyti Wilsoni, ex-prezidentui. Tas paminklas bus fondo "pavidale. Tikisi surinkti \$500.000. Nuosimėnais to fondo kasmet eity tam, kas padarė Ameriką, kur pagal komiteto nuomonės bus daugiau sia pasidarbavęs del pasaulinės taikos per tuos metus.

Nepavyko Nuskriausti Lietuvių.

ROMANAS SU LIETUVIŲ KELIAUNINKU BURIU LAIMINGAI PASIEKĖ HALIFAX'Ą.

Halifax. Kovo 12, 1921.

Ši rytą atvažiavome i sostojome Halifax'e, kur mūs sutiko, daugiau pasazierių. Is čia ketināsimė nedėlioje i Angliją ir Hamburgą.

Oras iki šiol buvo labai gražus. Dar nė vieno nemišiau sergant. Lietuviai visi linksmi.

Tik vienas buvo atsitikimams. Laivo darbininkai pradėjo išvarinėti mūsų pasazierius iš kambarių ir rei-

EIS ANT VILNIAUS!

Stockholm. — Laikraščio Aftonbladet korespondentas is Rygos skelbia, kad rusų arti 20 divizijų su artilerija ir aviacijos korpusu žygiuoja prieš Lenkijos linkui Smolensko, Vitebsko, Oršos, Mohilevo ir i šiaurę nuo jų vietų.

Ties Polocku raitelių divizijos su lengvąja artilerija greitai žygiuoja tikslu užtakuoti, briaunantis link Vilniaus.

Ryga. — Oficialiai paskelbta, kad rusų-lenkų taikos sutartis bus pasirašyta abiejų pusių pėnyčioj.

PATARIMAS

KAIP ISSIRINKTI PAGIA.

New York. — Garsiojo milijardierio John D. Rockefellerio sūnus Sunday Schooloj aiškino, kaip issirinkti pagia. Finansierius papeikė Samsoną, kam jis rinkosi filistinietį už pačią. Per tai jo gyvenimas nebuvo laimingas.

Milijardierio sūnus sakė, kad vyras neturi rinktis pagia iš svetimos tautos. Taip, gi neprivalo imti kitokios negu pats, tikybės merginą. Taip-gi sakė, kad nereikia imti merginą del pinigų ar la del socialio pakūlimo. Dar sakė:

"Man išrodo, kad renkant gerą meilę draugą, sirginti i gerą kėikla panaudo-ti fondo kasmet eity tam, kas padarė Ameriką, kur pagal komiteto nuomonės bus daugiau sia pasidarbavęs del pasaulinės taikos per tuos metus."

Nepavyko Nuskriausti Lietuvių.

ROMANAS SU LIETUVIŲ KELIAUNINKU BURIU LAIMINGAI PASIEKĖ HALIFAX'Ą.

Halifax. Kovo 12, 1921.

Ši rytą atvažiavome i sostojome Halifax'e, kur mūs sutiko, daugiau pasazierių. Is čia ketināsimė nedėlioje i Angliją ir Hamburgą.

Oras iki šiol buvo labai gražus. Dar nė vieno nemišiau sergant. Lietuviai visi linksmi.

Tik vienas buvo atsitikimams. Laivo darbininkai pradėjo išvarinėti mūsų pasazierius iš kambarių ir rei-

100

